

DISPUT. QUADRAGESIMA.

Vtrum vota vxoris quacunque, etiam castitatis, de licentia viri, constante matrimonio emissa, possit idem vir irritare: atq; soluto matrimonio minime reuiscant? Et quid de votis castitatis, religionis, matrimonij non inuendi, factis mutuo consensu, aut a viro ordinis sacri suscipiendi: a femina vero castitatis, aut religionis, eodem communi placito emissis?

SUMMARIUM.

Quot sunt questiones disputande, nu. 7.
An possit vir irritare vota vxoris alia a castitatis voto, de sua licentia emissa? Reseruantur duae sententiae. n. 2. & 3.

Poteit vir, & quilibet alius superior talia vota valide irritare, nec peccat subditus tunc non exequens vota, licet peccet superior, num. 4.

Idem dicendum est, licet votum sit reile, & licet sit implendum tempore soluta subiectionis. n. 5. & ibi, remissio, quid de voto non mentienti?

Quid si superior dicat subdito, se concedere facultatem vouendi irrevocabilem. n. 6.

Qualiter peccet superior irritans absq; causa, vel cum illa? Et quid dicitur inter illam dispensationem, & irrationem? n. 7.

Ante nec superior illo voto, vel dare licentiam iterum ad exequendum, postquam semel irritauit. n. 8.

An si superior voti conscius taceat, & dissimulet, censetur consensus, vt iam non possit amplius absq; causa irritare? Ponitur opinio n. 9.

Poteit irritare, nisi reuera cōsenserit. Et quid, si interius consensit, at exterius solum tacuit? Et quid, si subditus emisit iam voto petijt licentiam ad vouendum tacito praeerito voto, vel ad dandam rem illam tacito voto dandam, vel sola licentia dandi emisit votum, an possit superior absq; causa irritare votum illud. n. 10.

An peccet subditus absq; causa, vel de eius iuribus dubius, petens a superiori irrationem voti quod de eius licentia emisit. n. 11.

Post rem voto promissam, traditam, nequit vir, aut superior reuocare. n. 12.

Quid re integra, nimirum, antequam subditus licentia viens voueat? n. 13.

An promissionem homini factam possit superior qui licentiam dedit, irritare. n. 14.

Soluuntur argumenta, n. 15.

An vir concedens licentiam vxori vouendi continentiam, possit votum irritare? Reseruetur quaedam opinio. n. 16.

Poteit perinde ac alia vota. n. 17. vbi, quid, si dedit licentiam ad vouendam omnimodam castitatem? & quid de voto non mentienti.

Soluuntur argumenta, n. 18.

Quid, si vterq; coniux mutuo consensu vouit continentiam? Reseruetur quaedam sententia, n. 19.

Neuter poteit tunc irritare. n. 20. & peccat contra iustitiam cognoscens vxorem inuicem, & ibi, quid de alijs votis eo tempore factis.

Quid, si sit votum in uno consensu ingrediendi religionem? Aut abstinenti ab alio matrimonio inuendi? Aut alterius coniugis, castitatis, alterius autem religionis, aut ordinis suscipiendi? n. 21.

Quid, si eo voto emissa dant sibi iterum potestatem in corpus, an possint coniuges ea vota irritare, & semel facta irratione non peccent, petendo, nec reddendo. Censenturque sibi iterum dare ius, petendo debitum? n. 22.

Soluuntur argumenta, n. 23. vbi, quid de alijs votis mutuo consensu factis?

An reuiscant vota de licentia viri, aut alterius superioris facta, eius potestate soluta? Ponitur quaedam sententia, n. 24.

Non reuiscunt, n. 25.

Soluuntur argumenta, n. 26.

Quadruplex inuoluitur difficultas eorum disputanda. Prima, de irritandis alijs votis, dempto contentiae voto. Secunda de ipso voto continentiae. Tertia quando mutuo consensu sit. Quarta qualiter vota haec irritata reuiscant?

Quaestio prima, an possit vir irritare vota vxoris praeterquam castitatis, de sua licentia emissa? Quidam negant eam potestatem. Ducuntur primò, quia ad voti fir-

mita-

mitatem in subdito nil desideratur praeter superioris consensum: ergo illo accedente manet firmum, & irrevocabile. Secundo, quia licentia superioris concedit subdito dominium, & quasi possessionem actionis illius, ad quam est data licentia: cum iam virtute illius voti emiserit. Ergo nequit superior reuocare. Tertio, quia promissio facta homini, & ipsi intimata, nequit si de superioris licentia est facta, ab ipso irritari propter ius homini acquiritum. Ergo nec facta Deo, quae statim ipsi cognita est: ob idem ius Deo acquiritum. Tandem, quia superior irritans votum, praecipueq; subdito ne impleat, est culpae reus. Ergo illi non est audiendum. Hanc sententiam loquens in religionis superiore, tenet Ricardus. 4. d. 38. art. 4. q. 3. imò dubitat, an possit idem superior dispensare.

3. Alij dicunt nullum superiorem posse ea vota irritare, praeter religionis praetati reseruatū religioforum. Sic Philareus de officio sacerdotis, tom. 1. p. 2. lib. 3. c. 2. §. sed maior difficultas. Ducitur, quia inter superiores habentes potestatem dominatium ad irritandum vota, solus ille habet simul spirituale: subdit tenet eum cui votum irritatur, teneri obedire. At fundamentum eius nullius est momenti. Quia ad irritandum nil confert potestas spiritualis. Et si nomine irrationis, intellexit dispensationem: est valde improprie locutus.

4. Prima conclusio sit. Si vir, aut quicumque alius superior irritet vota de licentia sua a subditis emissa, valida est irritatio: & quantum peccet vir, aut alius superior absque causa iusta irritans, at vxor, vel alius inferior, immunis est culpae non seruando votum, quod semel iam irritatum non amplius obligat. Probat ex. c. 30. Numeri. ibi. Si audiens vir tacuerit, & in alteram diem distulerit sententiam, quicquid vouerit, atq; promiserit, reddet. Si autem contradixerit, postquam rescit, portabit ipse iniquitatem eius. Vbi quibus nō dicat expresse Scriptura, vxorem esse culpae immunem, dū viro contradicente non seruat votum, at tacite id significat, teste Caietano ibi, dum ait culpam vxoris redundare in virum. Et ita intelligit eum locum. D. Aug. lib. 4. q. 59. in Numeros, & reseruetur. c. manifestum 33. q. 5. ibi. Nam cum ad peccatum eiusdem voti pertinere voluerit lex, prius si permiserit, & postea prohiberit: & hoc tamen non dixit, quod mulier quae vouerat, faciat. Et. D. Am-

brosius lib. de paradiso. c. 10. & reseruetur c. fin. 3. q. 5. ibi. Etiam si viro permittente reponissa fuerit, non licet ei votum opere complere, rñm vir voluerit reuocare promissam. Et ratio est. Quia adhuc superior retinet dominium voluntatis subditi, & rei offerendae per voti executionem. Quis enim translatio dominij non pendat ab actuali rei usu, sed tantum consistat in facultate re vtendi. At superior in hoc eventu concedens facultatem subdito, censendus est concedere solam facultatem quae illi sufficiat, vt is & voluntate propria, & re vtatur vouendo, & exequendo votū. Quod absque dominij translatione fieri potest. Censendum est enim superiorem, minimum quod potest, velledere iure suo. Cum possit postea ad subditi bonum pertinere, vt superior tanquam adhuc dominus facultatem illam reuocet. Huius sententiae videntur multi Doctores assentes vxorem teneri obedire viro praecipiente ne votum exequatur, quod sua licentia obtenta emiserat, quantum peccet vir praecipiens. Hi sunt Glossa ordinaria Num. 30. ad fin. & ibi Hugo litera. K. D. Bonau. 4. d. 3. in expositione literae. n. 4. & ibi Ricardus. 2. q. 2. ad primum. Host. summa, tit. de voto. §. quis vouere possit. n. 8. vers. vxor estiam. Abbas. c. charissimus. n. 4. de coers. coniug. & c. scriptura. n. 8. de voto, vbi Henricus. n. 6. Vincentius speculo doctri nali, tom. 2. lib. 9. c. 86. Lex. 8. tit. 8. par. 1. Turrocc. c. funt quaedam. 17. q. 1. nu. 10. & d. c. manifestum. n. 3. & 4. D. Anton. 3. p. tit. 1. c. 22. initio. Caiet. summa, verb. votum c. vltimo, statim in principio, Angelus votum. 2. nu. 10. A milla verb. votū. n. 12. Adrianus. 4. q. 14. de matrim. Natur. summa c. 12. n. 61. & 73. Nicolaus de Orbell. 4. d. 38. q. 1. §. 7. Brunellus de sponsalibus, conclus. 30. n. 14. Alexander in suo Enchirid. 2. praeepto, tract. de voto. §. de licentia, Ioannes Hessels in expositione Decalogi 2. praeepto. c. 14. Grassius. 1. p. decisionū, lib. 2. c. 29. fin. & 2. p. lib. 2. c. 12. n. 27. Ludouicus Lopez. 1. p. instrum. c. 48. §. peccant praetati, & c. 46. §. mulier vxor. Atq; expressè tenent hanc sententiam, Innoc. c. scriptura, ad finem, de voto, Gratian. d. c. manifestum. §. ex praemissis. Maioris. 4. d. 38. q. 4. dub. 2. quod incipit, dubitatur qui possint vouere, vers. quartae persone. Rosella votum. 3. n. 2. Sylu. votum. 4. q. 2. di. 6. Caiet. 2. 2. q. 88. ar. 8. du bio. 1. Sotus lib. 7. de iust. q. 3. art. 1. vers. maiori au-

tem,

Bus conditionalis impleta conditione. l. prior. r. in principio. ff. qui potiores in pignore habeantur. Et confirmatur, quia si quis vouisset se aliquid facturum Petro consentienti, vel non contradicenti, statim ac Petrus consenserit, efficaciam firmitatem efficitur votum: ergo similiter erit dicendum de voto subditi, quod similem habet tacitam conditionem. Taciti enim, & expressi idem est iudicium. Ed vel maximè, quod illud votum non obligat donec Petrus consentiat: hoc autem statim obligat, & superioris consensus solum illud firmius reddit. Nec obstat consensus superioris internum esse. Tum, quia iam aliquo signo externo exprimitur, nimirum, taciturnitate, & dissimulatione illa. Quibus fatetur non esse sufficiens iudicium consensus. Tum etiam, quia cum votum illud omnimodo habuerit firmitatem ex parte subditi, ipsumque statim obligauerit, & solum iam pactum consensus superioris iniuriam cum subdito, sed Deo manet obligatus ad non reuocandum. Sicut si superior inter se votum faceret non irritandi, teneatur non irritare. Atque huius sententiæ expressè videtur Caiet. illo. c. 30. Numer. sine, ubi ait superiorē auditō subditi voto tacente, si re vera non consentit, posse absque culpa reuocare: ubi clarè contrarium significat, ubi adesset internus ille consensus, cum taciturnitate exteriori. At si subditus factō voto aliquid donandi pauperi, aut faciendi, obtineret tacito voto licentiam donandi, aut faciendi illud, nec licentia obtenta votum in nouaret: verè prius illud votum esset absque licentia factum, ac proinde posset ad superioris libitum irritari. Quia facultas illa non fuit ad votum iam emissum approbādam. Cum superior illud ignorauerit. Nec votum de nouo factū est media illa facultate. Sed quid, si subditus obtenta licentia aliquid faciendi, aut donandi, voueat se id facturum? Videtur enim id votum de licentia superioris factum. Quia ed ipso quod superior concedit licentiam donandi, videtur concedere promittendi. Quare si ille homini promitteret se eam donaturum, diceretur verè de licentia superioris promissionem illam factam esse. At dicendum est id votum non

esse factum de licentia superioris: ac proinde posse absque causa ab eo irritari. Quia id votum est nouum onus, & quod subdito liberè faciebat obtenta ea licentia, iam ex necessitate precepti facit, cui oneri, & precepto superior minime consensit. Deinde, quia iure diuino, & naturali est facultas licentia religioso non mentendi, imò imposita necessitas, & tamen non potest ipse, nec vxor votum de non mentiendo efficax, & irrevocabile à superiori emittre, ob nouam obligationem sibi impositā (vt diximus disput. precedenti. n. 4.) Nō ergo licentia aliquid efficiendi, est licentia vouendi. Præterea, quia longè difficilius concederet superior subdito licentiam ieiunandi omnibus sextis feriis, ac id vouendi, quam ieiunandi simpliciter. Quia hoc non est grauen subdito, sed potest libere omittre ieiuniū, nec superior, qui potest libere licentiam reuocare. Illud autem est magnum grauen, priuat enim subditum, & superiorem libertate, illum, omittendi absque culpa, hunc, irritandi absque causa. At licentia censetur concessa cum minimo præiudicio possibili. Nec obstat argumentum contrarium. Quia promissio & pactum contrahendi in plurimū præcedit ipsum contractum distractionis in humanis, atque est quasi dispositio, ac proinde superior dans licentiam celebrandi distractionem, visus est dare ad promissionem illius distractus. I. oratio. ff. de Sponsal. vt dans licentiam in eundem matrimonium, censetur dare celebrandi sponsalia. At votum dandi, vel faciendi, non est via, & dispositio, & initium ipsius operis, vel contractus dandi, sed alterius ordinis, ac proinde non includitur in ea licentia.

Tertia conclusio. Peccat etiam mortaliter subditus petens absque iusta causa voti irrationem, quod de superioris licentia fecit. Quia cooperatur peccato mortali superiori. At si subditus dubius de causâ sufficiens, illa proponeret superiori, qui capax est discernendi num iusta sit: (quod addo propter vxorem, & virum, dominum, & seruum,) immunitus esset culpa. Quia potest iudicio superioris stare, ubi autem superior non esset capax id iudicandi, consulendus est vir doctus.

Quarta conclusio. Tradita re voto promissa cum superioris licentia, nulla est in superiori potestas reuocandi. Ratio enim cui innituntur Caiet. Sotus, Aragon. & Valentia. n. 4. allegati, vt ante traditionem licentia

ceat superiori reuocare, est, quia adhuc manet tunc dominium apud superiorem: sed traditioe facta iam translata est dominium in alterum. I. traditionibus. 20. C. de pactis. Ergo iam non licet reuocare.

13 Quinta conclusio. Re integra, id est, antequam inferior votum illud emittat, ad quod superioris licentiam obtinuit, potest superior licentiam reuocare. Quia tunc nulli est ius acquisitum. Sicut si concessisset facultatem ieiunandi, posset illam reuocare. Sic. D. Bonau. 4. d. 32. in expositione literæ. n. 4. ubi Ricar. ar. 2. q. 2. corpore. Palud. q. 2. art. 2. n. 8. Rosella votum. 3. n. 2. Temperant Ricard. & Palud. quando licentia priuatim concessa est: secus si publicè. Sed meritò id reprobatur Rosell. Quia in neutro casu est ius acquisitum, sed res est integra.

14 Ex dictis infert Aragon. 2. 2. q. 88. ar. 8. fol. 1020. integrum esse superiori, reuocare ante traditionem, promissionem homini factam de eius licentia, sicut & vorū. Quia in vtroque casu dominium manet apud ipsum, in quo fundatur potestas irritandi votum. Et si dicas per promissionem homini factam, acquiri ius homini: similiter dicam per votum acquiri ius Deo. Sed dicendum est nullo modo posse validè irritare, sed semper teneri superiorem permittere subdito vt impleat, quāuis ipsum subditum non exequentem renitente superiori, à culpa eximi credam. Quoniam licet dominium maneat apud superiorem, at est ius acquisitum homini, cuius ius nō potest superior remittere, cum non gerat vices ipsius. At cum gerat vices Dei ad gubernandum subditi voluntatem, potest remittere ius acquisitum Deo per votum, validè semper, & licitè, quando adest causa, & quāuis illicitè faciat, quando absque causa remittit, cum tamen id faciat vt superior, sitque ei obediendum (vt explicabitur, nu. sequenti, in solutione ad vltimū,) adhuc gerit vices Dei. Sicut confessarius validè absolvens, at peccat mortaliter, gerit vices Dei in quantum absoluit, quāuis culpa sua abutatur potestate.

15 Ad argumenta, nu. 2. proposita respondetur. Ad primum dic, vt omnino votum subditi fiat irrevocabile, desiderari ultra consensus superioris, traditionem ipsam, & vt non possit licitè absque causa iusta reuocari, satis esse eum consensus. Ad secundum respondet bene Caiet. 2. 2. q. 88. art. 8. dubio. 3. subditū tantum accepisse quasi

possessionē emittendi voti, atque idē prelatum minimè posse efficere quin fuerit validum, non autem accepisse quasi possessionem circa rem promissam, quouique illam reddat, & idē superiorē validè irritare. Ad tertium constat ex dictis, num. precedenti: ubi discrimen constitutum. Ad vltimum responderet bene Caiet. eo dubio. 3. quando malitia se tenet ex parte rei ipsius præceptæ, quia, nimirum, præcipit iniusta superiori, non esse ei obediendum: secus quando malitia se tenet ex parte ipsius superioris præcipientis, qui minimè præcipit iniusta, quāuis peccet præcipiēs, vt contingit in hoc casu.

16 Quæstio secunda. An possit maritus irritare votum castitatis, de sua licentia ab vxore factum: validè quidē, etiā absque iusta causa: & licitè, interuenienti iusta causa: vt de exteris votis sua licentia factis diximus? Quidam negant de voto castitatis, quāuis de alijs votis admittant. Ducuntur primò, quia si vir faciens copiam vouendi continentiam vxori, simul voueat de vxoris consensu, nequit irritare (vt dicemus, nu. 20.) ergo etiam si ipse non voueat, ipsum enim vouere, aut non vouere, parum videtur conferre ad irritandum potestatem. Secundo, quia superior potest irritare subditi vota sua licentia facta, quia adhuc opera promissa manent sub eius potestate, & dominio, & sic cum ille possit prohibere, potest tollere obligationē à subdito per votum contractam, quare votum de eius licentia emissum circa opera quæ non subiacet eius dispositioni, vt est votum non petendi in vxore, in quare non est viro subiecta: & votū de rebus necessarijs, vt de non mentiendo, in quocunque subdito, irritare minimè poterit. Quia materia non est in eius dominio. Quod si dicas, posse ratione nouæ obligationis, in quantum vir potestatem habet in illum actum liberū, per quem fuit inducta. Id nō obstat, Quia iam actus ille liber est traditus, & consecratus Deo ex ipsius superioris consensu, atque ita nō manet amplius sub eius potestate. Tertio probatur ex D. Ambr. libro de paradiso. c. 10. & refertur. c. fin. 33. q. 5. ibi. *Vota verò continentia ita alterius permissu ab altero valent offerri, quod post permissionem non valent irritum deduci.* Et ita hanc sententiam tuetur. D. Thom. 4. d. 32. in expositione literæ Magistri, & ibi. D. Bonau. n. 4. & ibi Albertus Magnus arr. 6. Ricard. art. 2. quæst. 2. ad primū. Paludanus quæst.

non esse veram irrationem, sed suspensionem pro subiectionis tempore. Quia votum illud cum factum sit superiore consentiente, absolute emissum est, & independenter à superioris voluntate, atque adus liber, quo factum est, iam est Deo traditum.

25 At contrarium mihi persuadeo. Quonia (vt dixi disp. precedenti. nu. 34.) quando superior irritat votum ratione dominij voluntatis, aut materiae promissae, est irritatio vera, & non suspensio, & vota sic irritata minimè reuiviscunt. At vota tempore subiectionis facta de licentia superioris, aut irritantur ratione dominij voluntatis, & materiae, vt quando voluntas est subiecta, & etiam materia, vel ratione fo-

lius dominij voluntatem, qua subditus eam; nouam obligationem sibi imponit: aut saltem pleni dominij in materia, vt si filius pubes de patris licentia votum reale faciat: ergo ita verè irritantur, vt minimè reuiviscant. Huius sententiae in viro loquens, est Angles floribus. 2. par. q. de voto, art. 7. post. 9. difficultate, dubio. 1. vbi dicit posse ita virum irritare vota vxoris de licentia sua emissa, vt amplius ad ea vxor minimè teneatur.

26 Ad argumentum, nu. 24. propositum, responderet votum illud adhuc fieri dependenter à voluntate superioris potentis adhuc irritare. Cum non obstant licentia, & consecratione facta Deo per votum, maneat adhuc dominus.

DISPUT. QUADRAGESIMA PRIMA.

Vtrum vota omnia vxoris, quae tempore prioris matrimonij poterat vir irritare, nec irritauit, possit alio matrimonio inito vir succedens irritare: Quamuis de licentia prioris viri facta sint? Et idem generaliter quaeritur de quocunque superiori succedenti in officio, respectu subditi:

SUMMARIVM.

- Q**uot quaestiones disputanda sunt. n. 1.
Quod superior succedens, vt vir, possit irritare vota vxoris, vel alterius subditi tempore subiectionis alij viro, aut superiori, si ne eius licentia facta, qua ille posset irritare? Resertur quod iam sententia, nu. 2.
Potest, licet transacta sit aetas, in qua ille poterat, nec reuiviscunt, nu. 3.
Vota religionis, aut castitatis, non mentiendi, qua mulier inuupta, & impubes, sub potestate patris, vel tutoris coheredita fecit, aut realia ante viginti quinque annos, sine illorum licentia, an possit vir cui postea nubit, irritare, etiam nondum consummato matrimonio? nu. 4.
Quid si carebat parentibus, aut tutore, qui irritarent? nu. 5.
Quid, si vxor tempore prioris matrimonij vult coniuuiam absque viri licentia, an possit sequens vir irritare, ita vt non reuiviscant? nu. 6.
Quid, si vult inconsulto viro religionem in tempore soluti matrimonij, an possit sequens vir irritare per se? nu. 7.
An femina impubere nubenti cum malitia sup-

plet aetatem, & ante consummationem vovendi religionem, possit vir irritare, licet iam sit pubes facta? nu. 8.
An femina nubens post votum castitatis, & religionis, peccet postea consummans, reddendo, aut petendo: quando vir potest irritare, & irritat votum? nu. 9. & ibi an peccet contra votum fornicando, vel iterum nubendo.
An possit dominus irritare vota omnia serui impuberis, aut realia puberis, minoris tamen, quamvis sibi non praesens? nu. 10.
An superior Societatis Iesu possit irritare post vota simplicia biennij, ea vota qua religiosus, aut in seculo, aut in nothitiam fecit, si sunt personalia, & si erat impubes, vel si realia dum erat minor, ita vt ille egressus de Societate, minimè reuiviscant: siue habuerit tutorem, aut parentes, siue non, & licet facta sint de licentia eorum? nu. 11.
Soluantur argumenta, nu. 12.
Quid, vbi vota facta sunt cum licentia prioris superioris, aut viri? Resertur duplex sententia. n. 13. & 14.
Si superior maior, vt Provincialis dedit licentiam, non poterit superior minor, vt localis, irritare. n. 15.

Si

Si quidam superior dedit licentiam, potest subsequens ad libitum suspendere. n. 16.
Potest aequalis succedens, vt sequens vir irritare, ita vt non reuiviscant. n. 17.
Peccat mortaliter irritans absque causa, at tenebit factum. n. 18.
Si inferior concessit licentiam, potest superior absque causa irritare. n. 19.
An vota castitatis, & cetera vota mutuo consensu ab vxore tempore prioris matrimonij facta, possit vir sequens irritare? nu. 20.
Soluantur argumenta, n. 21.

1 **D**vplex tractanda est quaestio. Prior, de votis factis absque licentia prioris superioris. Posterior, de factis cum illa.

2 **Q**uestio prima. An vota ab vxore tempore prioris matrimonij, aut subiectionis cuiuscunque facta, quae vir, aut alius superior poterat irritare, & non irritavit, an possit vir subsequens, aut superior succedens irrita facere, si absque licentia prioris emissa sint? Quidam viri docti sic distinguunt, si superior succedat in eandem potestate moraliter, poterit vtique. Qualis est superior succedens, religiosus: tutor succedens patri: Dominus cui seruus veditur. Secus quando moraliter non eadè potestas, vt si vxor subdita priori viro, vel patri, aut tutori ante matrimonium, subdatur alij viro. Ratio discriminis est, quia in priori casu, tota potestas prioris superioris deriuatur a sequentem: focus in posteriori.

3 **M**ihi tamen probabilius est posse, quae licentia, si ille superior. Vt si mulier nupta votis se absque licentia viri astrinxit, quae ille poterat irritare, nec irritavit, poterit sequens vir irritare. Et similiter, si nondum nupta, & impubes emisit votum personale, vel pubes, minor tamen, votum reale, absque parentum, aut tutoris licentia, sub quorum erat potestate constituta, poterit vir, cui postea nubit, ea irritare, sicut poterant parentes, aut tutores. Quia maritus succedit in locum patris, aut tutoris, vt ergo beret eandem voluntatem, eiusque defectus suppleat, & votum illud vt tempore subiectionis emissum, erat pendens à voluntate patris, aut tutoris, aut succedentis in eam potestatem. Quare sicut poterat pater ea vota irritare post tempus pubertatis, & facta iam puella maior, si in illa aetate non essent denudè ratificata (vt probabilius habet opinio) idem dicendum est de viro. Quia succedit in eandem po-

testatem. Et sicut pater, vel tutor, vel prior maritus perfectè irritat, ita vt ea vota non amplius reuiviscant: ita & vir succedens. Nec obstat vota ante matrimonium emissa non posse à viro perfectè irritari, sed suspendi, ita vt reuiviscant (vt diximus disp. 39. num. 39.) Quia id verum est, quando tunc non erat mulier alicui subiecta, qui posset irritare vota, & à cuius consensu penderent. Cuius contrarium contingit in hoc casu.

4 **H**inc primò inferitur, licet vir non possit etiam suspendere, nec domi irritare, vota castitatis, religionis, de rebus necessarijs, vt de non mentiendo, & vota realia, ante matrimonium ab vxore facta (vt diximus disput. 39. numer. 26. & duplici sequenti.) At si ea vota personalia emisit tunc ante pubertatem, vel realia, post pubertatem, minor tamen viginti quinque annis, absque patris, aut tutoris, sub quorum erat potestate constituta, beneplacito, posse virum ea omnia perfectè irritare, ita vt iam non reuiviscant, & quamuis transacta sit aetas, in qua pater poterat, si non sint post illam vota ratificata. Quia succedit in eandem potestatem. Imò & poterit irritare ante consummatum matrimonium. Quia non irritat praesens vt vir, sed in quantum ea vota pendebant à voluntate patris, vel tutoris, in quorum potestatem succedit vir, statim ac matrimonium est initum. Imò si post illam aetatem sint ratificata, si tempore ratificationis erat iam nupta. Quia reputabuntur vt vota constante matrimonio facta, quoad ratificationem illam. Quia ea ratificatio est nova voti emissio, ac proinde illa tanquam sine viri licentia facta poterit ab illo irritari. Et priora vota tanquam imperfecta, & ab eius voluntate pendente.

5 **A**tque si femina dum voto se astrinxit, carebat parentibus, & tutore, qui irritarent: poterit maritus, si adhuc est intra aetatem, in qua illi possent. Vt si adhuc femina est minor viginti quinque annis, & votum fuit reale. Quia toto eo tempore quo est intra aetatem intra quam est capax tutoris, aut curatoris, pendet votum ab eius voluntate, si constituitur. Quare sicut curator tunc constitutus posset perfectè irritare maritus, qui eius vice obinet. At si fuit votum personale, & iam femina est pubes, sicut tutor post pubertatem datus, non possit id votum irritare. Quia non datur tunc potestas in actiones personales, est enim sui

Oooo iuris

14. Quod infertur, si vir de licetia vxoris fecerit votū omnimodę castitatis, abstinēdi, nēpe, a petitione, & redditione, & seruādi omnino castitatē, posse vxorē ex iusta causa licitē irritare quoad redditionē, & abiq; iusta causa, validē, sed cū peccato. Quia adhuc domina manet corporis viri, atq; ita materia promissa: non posse autē quoad reliquos effectus. Vnde vir cui sic irritatū est votum, tenebitur nō petere, & soluto eo matrimonio, ab alio incedo abstinere, & si fornicetur, erit reus sacrilegij cōtra votū castitatis. Quia cū tantū habeat dominū corporis viri quoad obligationē, quā habet vir reddendi, quod licetia vouendi concessa minimē amittit, non autem quoad ceteros castitatis actus, ad quos votū obligat, non poterit irritare nisi quoad illū solum actū. Nec illi actus castitatis, promissa castitate, vouetur per modum vniuersi. Cū commodē diuidi possint. Quod constat ex. c. quidam, & c. placet, de conuersio. coniugat. vbi deciditur coniugem, qui inscio altero coniuge vouit solemniter castitatem in religione, validē vuisse quoad non petendum, & abstinendū ab alio matrimonio, quod erat in sua potestate: non autē quoad non reddendum, & Doctores, quos. n. 2. fin. retuli, dicentes vxorē irritasse illud votū viri, admittunt irritationē quoad partē obligationis illius voti. Insuper probatur, nā qui voto castitatis facto transit ad nuptias, tenetur reddere, at nec potest petere, nec aliud matrimonium eo soluto inire, et si fornicetur, reus erit sacrilegij (vt probauimus disp. 33. n. 5. & it.) ergo ea obligatio est diuisibilis.

15. Nonō infertur, si cōiuges qui mutuo cōsensu vouerunt castitatē, iterū sibi ius in corpus concedāt, & renunciationem iuris remittāt (quo casu diximus disp. 40. n. 2. 2. posse virū irritare votū illud castitatis vxoris) minimē posse vxorem votum illud viri irritare. Quia quoad reddendum, in quo vxor est domina, nō indiget irritatione. Cū statim teneantur coniuges sibi reddere (vt dixi disp. 37. n. 15.) Quoad alios autem actus ad quos votum illud obligat, nequit vxor irritare. Vt probauimus, num. precedenti. At cetera vota communi consensu facta, quae aliās possēt vxor irritare facta sine licentia, eō quod sibi praediciant, de quibus respectu potestatis viri ad irritandum, diximus disp. 40. n. 22. & docuimus posse virū irritare, praeter illa, quae sunt mutandi statum: dicendum est posse

vxorem in viro irritare, non quidem omnia, sicut potest vir: sed sola quae sibi praediciant. Quia illa licentia concessa adhuc vxor manet domina materiae, nec sibi fuit aliqua renunciatio iuris irritandi: & licet durante illo mutuo castitatis voto nequeat irritare ea vota, quae debito coniugali persoluendo aduersabantur. Eō quod ius illud renunciat. Iā tamen illud per mutua illam remissionem est recuperatum. Quid autē, si medio illo tempore quo votum castitatis mutuo consensu factū obligabat, vir promiserat magnas abstinentias, quae debito coniugali persoluendo obstarē: quae vota. n. 10. diximus non posse irritari ab vxore: an in laurato matrimonio facta illa noua corporū traditione, possit vxor irritare? Credo minimē posse perficere irritare. Quoniam cū vir esset sui iuris quoad debitum reddendum, poterat in dependēter vota illi obstantia emittere: atq; ita vxor ex cuius cōsensu minimē pendebant, non poterit irritare: sed reputabuntur tanquam facta ante matrimonium, quae suspēdi posse ab vxore, dicemus. n. 18. At vir ea omnia facta ab vxore poterit irritare, non ratione dominij in materia, sed ratione gubernationis voluntatis, etiamsi non in lauretur matrimonium: nec illa noua traditio fiat, vt diximus. n. 10.

16. Decimō infertur, posse vxorem subsequenter, vota à marito facta tēpore prioris matrimonij, priori vxori praediciantia quoad debitum, & cohabitationē, perficere irritare, ita vt nunquam reuiscant, si facta sint sine prioris vxoris licetia. Quia ea pendebant à voluntate prioris vxoris tanquam domina illius materiae, in cuius locum, & potestatem succedit posterior vxor. Sicut de viro successore respectu vniuersorum votorum dixi disp. precedenti. n. 3.

17. Imō id poterit, quāuis de licentia prioris vxoris, aut mutuo consensu facta sint, omnia enim illa, quae non obstante eo consensu poterat prior vxor irritare: iuxta dicta, n. 13. & 14. poterit subsequens vxor, vt pote quae in eandem potestatem succedit irritare: si ad ista iusta causa, licetē, illa deficiēt, illicitē, sed validē, vt de viro successore respectu omnium votorum, dixi disp. precedenti. n. 17. 18. & 20. & poterit ad libitum suspendere, vt ibi dixi de viro. n. 16.

18. Vltimō infertur, vota ante matrimonium facta, in non posse vxorem perficere irritare,

ita

ita vt soluto matrimonio non reuiscant: at posse suspendere illorum executionē, si damnum sibi inferant, & proinde tunc nō obligabunt, donec soluat matrimonium. Sicut de viro respectu omnium votorum vxoris, diximus disp. 39. n. 23. & 39. & (vt ibi diximus, vxore cōcedente postea licetia, tenebitur vir ad vota, vt potē quae nō extingunt, sed suspēsa duntaxat erant. Cū enim vxor non habeat perfectum, & absolutum dominium illius materiae, erat enim

ante subiectionem Deo consecrata, sed secundum quid, inde est, vt nequeat perfectē irritare, sed solum suspendere. Iuxta doctrinam quā tradidimus. d. disp. 39. n. 24. Atq; huius sententiae videntur Anton. c. scripturae, de voto. nu. 3. & ibi Abbas. nu. 8. Anchar. n. 14. Rosella. votum. 2. n. 10. vbi aiunt neutrum coniugem teneri vota exequi alio contradicente.

Ad argumentum. n. r. propositum, constat ex dictis. n. 2. in secunda ratione.

DISPUTATIO QUADRAGESIMATERTIA.

Vtrum censetur vir irritare vota vxoris, vel vxor viri, & generaliter superior inferioris, cum conscius voti, dicit se nolle vt subditus id, quod vouit, faciat: vel praecipit oppositum Vt si vxor de licentia viri fecerat votum non petendi, nec reddendi, & vir petat debitum? Et quando superior ignorat votum, sit ei derogandum?

SVMMARIVM.

1. Raponitur ratio dubitandi. n. 1.
2. Non est irritatio voti, vbi superior illius ignarus: prohibet executionem, aut licentiam ad exequendum denegat: & ita ad hoc votum ligabit. nu. 2.

3. An sufficiat petere licentiam ad implendum votum promissum tacito voto, vt pro tunc excusetur subditus ab implendo? Res. vt opinio. n. 3.

4. Subditus vouens rem, quā implere nequit absque licentia, tenetur petere licentiam ad implendum. n. 4.

5. Quid, si materia tempore voti erat permissa, & post prohibetur? nu. 5.

6. Quid, si subditus ignorabat rem esse vetitam, vel desiderari licentiam ad implendum illud votum? nu. 6.

7. Non tenetur subditus vouens rem, quam absque superioris licentia exequi nequit, explicare votum superioris, vt pro tunc excusetur, nu. 7.

8. An si superior voti ignarus denegat licentiam ad tempus, vel in perpetuum, teneatur subditus iterum illam petere: vel maneat liber à voti obligatione? nu. 8.

9. Quando votum est in temporis honorem, an si superior inscius voti prohibeat eo tempore materiam, sit subditus omnino liber, ita vt superior iterum concedenti licentiam, non teneatur ad votum: nec teneatur illud manifestare superioris? nu. 9.

Quando censetur voti irritatio, superiorem conscius voti prohibere materiam, vel non concedere licentiam ad exequendum, vel oppositum praecipere? nu. 10.
Soluuntur argumenta, nu. 11.

Videtur non esse irritatio, quādo superior voti conscius contradicit, dicens se nolle, vt subditus impleat. Quia Num. 30. post sciētiam, & contradictionem, ponitur irritatio, ibi. Sin autem audiens vir statim contradixerit, & irritas fecerit sollicitationes. Nō ergo sunt idem, scire superiorē, contradicereq; & irritare. Secundo, quia haec verba, Nō lovt facias, à superiore prolata, sunt ambigua, possuntq; commodē, & propriē accipi, vel de voti suspensione, vel de eiusdem irritatione. Ergo dum amplius non constat de superioris mente, accipienda sunt, vt solum suspendant. Cū enim votum sit in obligandi possessione, ea priusdum nō est in dubio. Et confirmatur, quia superior & quē finem intendent, nempe, ne subditus exequatur, cōparat, siue irriter, siue suspendat.

Prima conclusio. Non est irritatio voti, vbi superior illius ignarus prohibet materiam promissam, aut petita licentiam ad exequendum denegat. Cōstat, quia irritare votū est actus iurisdictionis, & consequenter nō est actus vbi non est volitus, quod con-

tin.